

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvidni model in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 6. — Stev. 6.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 8, 1940 — PONEDELJEK, 8. JANUARJA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

ITALIJA BO BRANILA

MADŽARSKO Strah pred razširjanjem ruskega komunizma

BENETKE, Italija, 7. jan. — Iz zanesljivega vira prihaja poročilo, da je italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano madžarskemu vnanjemu ministru grofu Štefanu Csakyju obljubil vso pomoč Italije, ako bi od katerekoli strani Madžarski pretil komunizem.

Grof Chaky in grof Ciano sta imela v soboto dve konferenci, katerih vsaka je trajala poldruho uro. Grof Ciano je grofu Csakyju svetoval, da Madžarska počaka na primernejši čas za vresničenje teritorialnih zahtev od Romunske. Rekel mu je, da bi revizionistične zahteve Madžarske v sedanjem času spravljale v nevarnost nevtralnost balkanskih držav.

Da sta oba vnanja ministra razpravljala tudi o drugih zadevah, ne pa samo o madžarsko-italijanskih odnosih, je razvidno iz tega, ker se je grof Chaky, predno je odpotoval v Benetke, razgovarjal z madžarskim regentom admiralom Horthyjem, s poslanikoma v Bukarešti in Beogradu ter z jugoslovanskim in romunskim poslanikom v Budimpešti. Grof Ciano pa je imel dolgo konferenco z Mussolinijem, predno je odpotoval iz Rima.

BENETKE, Italija, 7. jan. — Vodilni italijanski urednik Virginio Gayda, ki se nahaja v Benetkah, pravi v listu "Giornale d'Italia", da Italija proti Rusiji nima nikakih agresivnih namenov in da tudi ne nasprotuje razširjenju komunizma. Dokler ostanejo Rusi v svojih mejah, do tedaj med Italijo in Rusijo ne bo nobenega spora, ako pa bodo Rusi silili v podonavski bazen, bo fašizem govoril.

Kot poročajo nekateri listi, je grof Ciano grofu Csakyju rekel, da je mogoče rešiti vprašanje Transilvanije, katero Madžarska zahteva od Romunske, samo na ta način, da obe državi v duhu dobre volje priznate "dejstva".

Ta dejstva so: razdelitev Poljske, ker se je Poljska branila mirnim potom pobotati z Nemčijo, in ker bo Rusija najbrže od Romunske zahtevala Besarabijo, poleg tega pa je tudi po razdelitvi Poljske Rusija na meji Madžarske.

Kongres naj pomaga Amer. Del. Federaciji

Wm. Green je poslal vsem kongresnikom natančno poročilo o razmerju med Delavsko federacijo in Lewisovim Kongresom.

WASHINGTON, D. C., 6. januarja. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je pozval kongres, naj podpira Federacijo v njenem boju z Lewisovim Kongresom za industrijalno organizacijo (CIO). Boj se vrši za nadvlado v amerškem delavskem gibanju.

Green je poslal vsakemu kongresniku osebno pismo in 79 strani dolgo poročilo o sporu med obema organizacijama. — Prosim Vas, prečitajte natančno to poročilo, — pravi Green v svojem pismu, — ter presodite, na kateri strani je krivda.

To Greenovo pismo predstavlja nadaljni razvoj v borbi med AFL in CIO. Par dni prej je namreč delavska tajnica Miss Perkins objavila svoje nazore v razmerju med Federacijo in Lewisovim Kongre-

som ter je pri tej priliki precej očitno pokazala svoje simpatije napram CIO. Green zatrjuje, da je bila delavska tajnica napačno informirana. Njena izvajanja, ki ne temelje na resnici, utegnejo marsikoga zavesti.

Predsednik delavske federacije priporoča, naj posebni kongresni odbor pokliče Perkinsovo na odgovor ter naj jo prisili povedati resnico, katero je menda namenoma zamlčevala.

— V mojem poročilu boste opazili, — pravi Green kongresnikom, — kako si je Delavska federacija prizadevala preprečiti razkol v amerškem delavskem gibanju. Še po ustanovitvi CIO je Federacija predlagala pogajanja, ki so se tudi v resnici vršila, toda vsled krivde CIO so se neuspešno končala.

Onstran morja...

KONFERENCA BALKANSKE ZVEZE

BENETKE, Italija, 7. januarja. — Poročila iz Budimpešte naznanjajo, da se bosta konferenca balkanske zveze, ki se bo pričela 2. februarja v Beogradu, vdeležila tudi zastopnika Bolgarske in Italije.

JUGOSLAVIJA ZATRUJE NEVTRALNOST

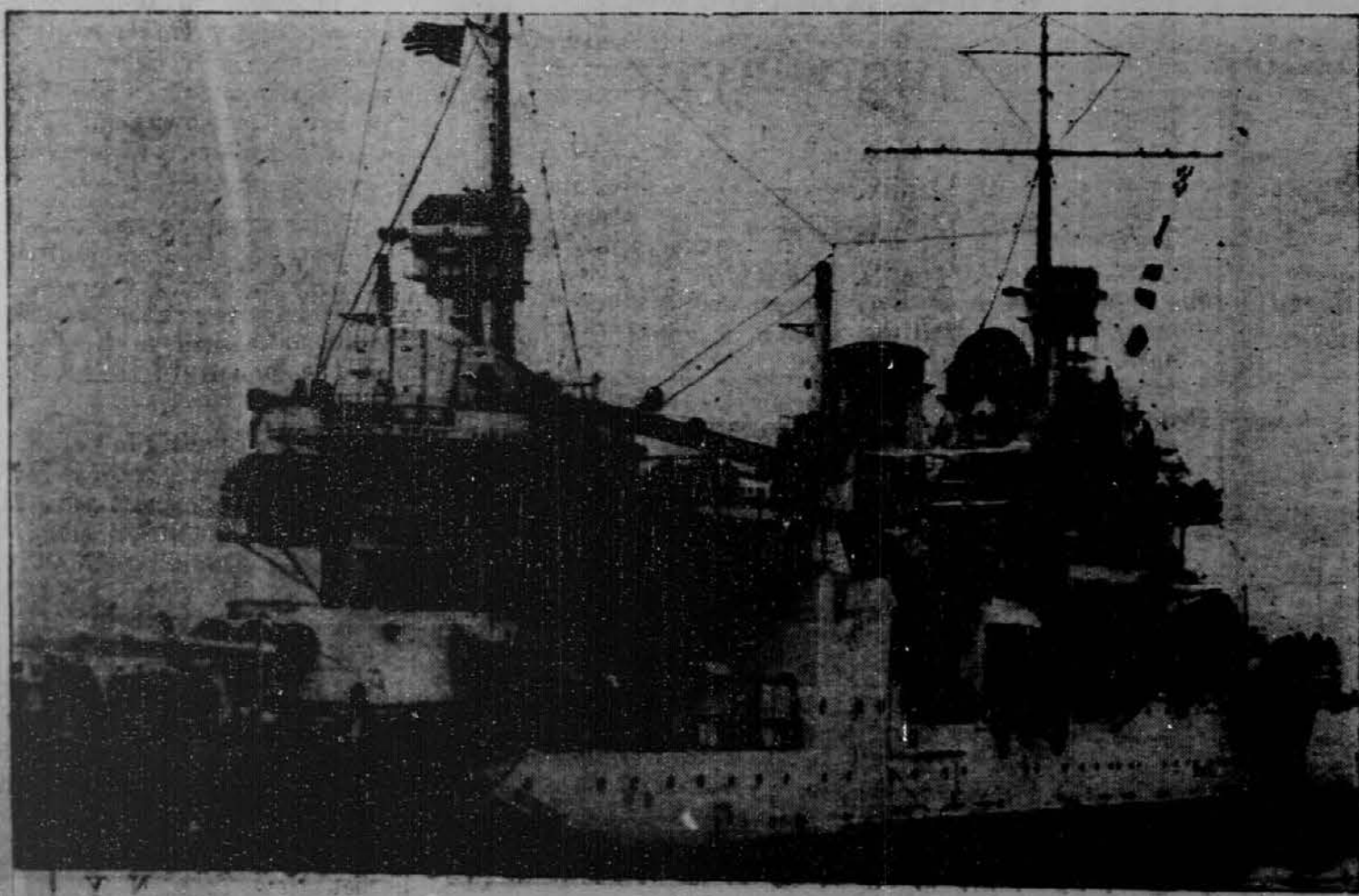
BEOGRAD, Jugoslavija, 7. januarja. — V svoji izjavi časnikarskim poročevalcem je vnanji minister Aleksander Cincar-Marković zatrdil nevtralnopolitiko Jugoslavije.

"Po mojem mnenju bomo najbolj služili interesom naše dežele," je rekel vnanji minister, "ako bo naša politika temeljila na načelu obdržati dobre in nepristranske odnose z vsemi veselimi in ne bomo imeli nikakih nesporazumov z našimi sosedi."

PLEBISCIT NA TIROLSKEM

RM, Italija, 7. januarja. — Štetje glasov v plebiscitu v Goronji Adizi kaže, da je glasovalo 267,907 in da je glasovalo za preselitev v Nemčijo 185,365 Nemecev, 82,542, ali 31 odstotkov pa, da ostanejo v Italiji.

AMERIŠKA KRIŽARKA TUSCALOOSA

Križarka Tuscaloosa je vzela na svoj krov 579 mož posadke nemškega parnika Columbus, katerega je kapitan potopil blizu ameriške obale, da ga ne bi zajela angleška križarka, ki je prežala nanj.

Komunisti in Delavska federacija

Ameriška delavska federacija bo bojkotirala nemško in rusko blago, dokler ne bosta Nemčija in Rusija priznali manjšinskim skupinam pravic.

WASHINGTON, D. C., 6. januarja. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je izjavil, da v Federaciji ni prostora za komuniste in za ljudi, ki s komunisti simpatizirajo. V kratkem se bo pričelo temeljito čiščenje.

Poleg tega se je izvedelo, da bo Federacija bojkotirala nemško in rusko blago in sicer tako dolgo, dokler ne bosta Nemčija in Rusija priznali pravic manjšinskim skupinam.

Green trdi, da imajo diktatorske vlade v Ameriki svoje agente, ki resno ogrožajo tukajšnje strokovno-unijsko gibanje.

59. letna konvencija Delavske federacije, ki se je vršila meseca oktobra v Cincinnati, je bila naperjena v prvi vrsti proti komunizmu. Da ni bila to le prazna fraza, je razvidno iz pisma, ki ga je poslal dne 26. decembra Green vsem lokalnim organizacijam. Unije opozarja, naj ne sprejmejo v svojo sredo nobenega komunista oziroma prijatelja komunizma. Istočasno je naročil unijam, naj črtajo iz seznama članov vse komuniste ter njihove prijatelje.

Po zatrdilu Diesovega odbora imajo komunisti največjo zaslonbo med organiziranimi delavci v Philadelphiji.

WASHINGTON, D. C., 6. januarja. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je pozval vse člane kongresa, naj prečitajo njegovo poročilo o borbi med Federacijo in Lewisovim odborom ter naj presodijo, na kateri strani leži krivda.

Green zatrjuje, da John L. Lewis ni odgovoren samo za razkol v amerškem delavskem gibanju, pač je pa tudi povzročitelj nesoglasij pri pogajanjih med obema konkurenčnima organizacijama.

Italija se pripravlja na vojno

Mussolini se posvetuje z generali — Diplomati v skrbeh.

RIM, Italija, 8. jan. — Zadnje čase se Mussolini mnogo posvetuje s svojimi generali, iz česar se more sklepati, da hoče Italija še bolj ojačiti svojo armado. Ta posvetovanja dajejo tudi povod za domnevanje, da se bo evropska vojna razširila tudi na druge evropske države in da je mir mnogo bolj oddeljen, kot pa je kdo do sedaj mislil.

Italijanski uradni krogi so prepričani, da se bo Nemčija bojevala do konca in da iz Berlina ne bodo prišli več mirovni predlogi. Začnjkokrat je Hitler ponudil mir v svojem govoru 6. oktobra.

Blokada proti Nemčiji bo poostrena

Po mnenju vodilnih italijanskih diplomatov se je položaj sedaj po slabšal, ker je odstopil angleški vojni minister Leslie Hore-Belisha, ki je bil proti temu, da bi šla Anglija v vojno proti Rusiji. Ker je bil na njegovo mesto imenovan Oliver Stanley, bo po mnenju italijanskih vladnih krogov proti Nemčiji poostrena blokada, ki že sedaj mnogo škoduje italijanskemu parobrodstvu.

Rusija bo potegnjena v evropsko vojno

V odstopu angleškega vojnega ministra vidijo Italijani pričetek nove angleške vojne politike, ki bo mogoče potegnila tudi Rusijo v evropsko vojno, česar pa se Italija boji, kajti potem bi se zapletla v vojno tudi Turčija in slednjič bi Balkan postal bojišče, kjer bi se borile nemško-ruske armade proti angleško-francosko-turškim armadam.

Delavske vesti

SPOR MED DELAVCI PRI GEN. MOTORS

WASHINGTON, D. C., 6. jan. — Delavski urad (National Labor Relations Board) je odredil razpravo, ki naj pojasni stališče delavcev, zaposlenih v 67 General Motors tovarnah. Nekateri delavci so namreč člani Ameriške delavske federacije, dočim jih pretežno večina pripada Lewisovemu Kongresu za industrijalno organizacijo.

Če bo Delavski urad smatral za potrebno, naj se vrše nove volitve, bodo te volitve najobsežnejše, kar se jih je doslej vršilo med organiziranim delavstvom.

Pri Chryslerju, kjer je nedavno zastavkalo nad 50,000 delavcev, je bil spor glede konkurenčnih organizacij zadovoljivo rešen. Po nekaterih Chryslerjevih tovarnah ima CIO, po nekaterih pa Federacija odločilno besedo.

Težak problem tvori stavbinska industrija. CIO je začel organizirati stavbinske delavce, dasi Federacija zatrjuje,

da spadajo vsi stavbinski delavci izključno le v njeno področje.

Premog se bo podražil

SCRANTON, Pa., 6. jan. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da se bo v najkrajšem času podražila tona trdega premoga za 25 do 50 centov. Višja čena je posledica hudega mraza in povpraševanja po premogu.

CIO protestira

WASHINGTON, D. C., 5. jan. — American Communications Association, ki pripada CIO, bo nasprotovala predlaganemu združenju Western Union in Postal Telegraph Co. Organizacija predlaga, naj posebni senatni odbor natančno preišče poslovanje obeh družb.

V slučaju združitve bi bilo več tisoč delavcev postavljenih na cesto. Načrt so zasnovali magnetje, ki jim gre v prvi vrsti za lasten dobiček, za usodo delavcev se pa ne brigajo.

Mraz vstavil boje na Karelji

Rusi se bodo skušali utaboriti za zimo.

HELSINKI, Finska, 8. januarja. — Huden mraz je vstavil vse ruske napade na Karelji. Popoldne pa je pričela grmeti ruska artilerija. Rusi, ki so se večer pričeli zakopavati nasproti Mannerheimovi črti, so bili tako izmučeni, da so jih Finci mnogo več ujeli, kot pa navadno. Vsi ujetniki so imeli ozelbene roke in noge. Finska artilerija je uničila oddelek ruskih tankov med Moulao in Finskim zalivom na Karelji.

Na fronti pri Salli, kjer so Rusi zbrali najmočnejšo armado in kjer se bo v kratkem vnela največja bitka, so Rusi na skijih skušali obkoliti fin-ko bojno črto, toda Finci so jih odbili, ubili 300 Rusov ter zaplenili 14 strojnice.

DINAMIT — sredstvo zoper glavobol

NASHVILLE, Tenn., 6. jan. Pred sodnika Draperja so privdli 49letnega stavbinskega delavca, ki ga je policist obtožil pijanosti in kalitve miru.

— Ne, nisem pijan, — se je izgovarjal, — toda pojedel sem par kosčkov dinamita, ker me je strašno bolela glava. Doslej mi je to "zdravilo" še vedno pomagalo, danes se pa ni obneslo. Postal sem razburjen in razdražljiv.

Sodnik ga je oprostil in mu naročil, naj opusti dinamit kot sredstvo zoper glavobol in naj gre v takem slučaju raje v lekarno ali k zdravniku.

PESMARICA

"Glasbene Maticе"

Uredil dr. Josip Čeriu

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenskega Fishing Co., 316 Street, New York, N. Y.

“GLAS NARODA”
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
186 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisements on Agreement

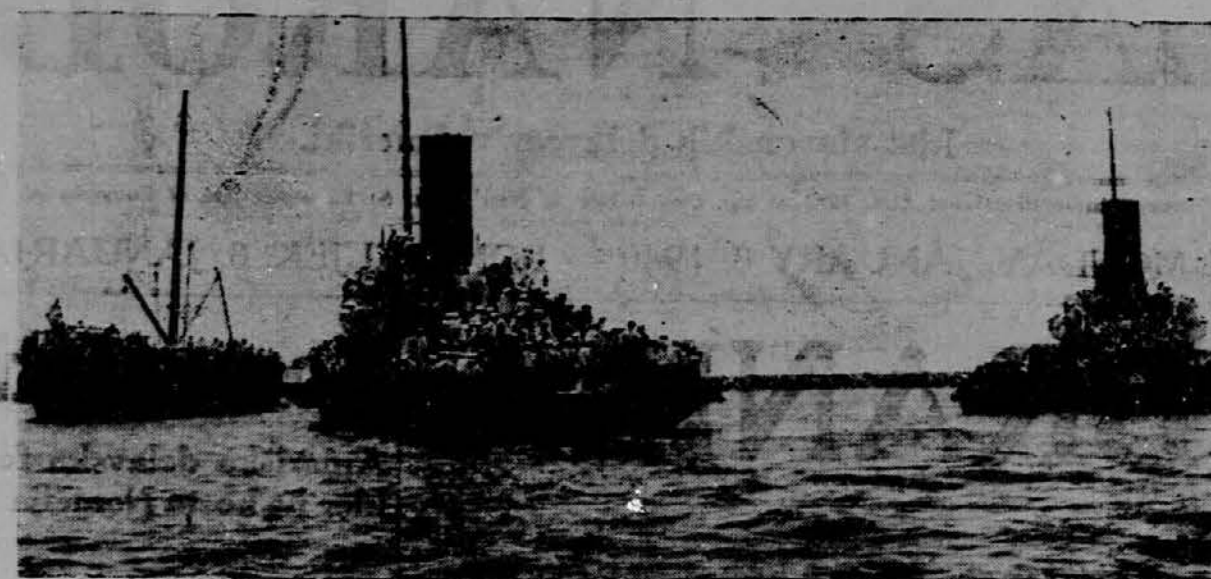
For one year (12 issues)	For New York on one year	\$7.00
In Canada	For one year	\$8.50
For one year	For one year	\$7.00
For one year	For one year	\$7.00
For one year	For one year	\$8.50

Subscription Yearly \$6.—

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAENIKOV

“GLAS NARODA”, 186 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 1-1242

PO POTOPU OKLOPNICE “ADMIRAL SPEE”

Posadka nemške potopljene oklopnice “Admiral Graf Spee” se na majhnih ladjah pelje v Buenos Aires, kjer je bila pozneje internirana za čas vojne.

Iz Jugoslavije

Sin ubil očeta pijanca

Te dni se je odigrala v Vinokovih pretresljiva družinska tragedija. 18-letni Peter Rostoš je s sekuro ubil svojega 48 letnega očeta Gjurja, bivšega uslužbenca mestne plinarne. Pokojni se je oženil pred 19 leti in žena mu je rodila 8 otrok. Družina je živela v težkih gnotnih razmerah in oče je začel iz obupa popivati. Posledica je bila, da so se začeli doma prepirati in pretepi. Kadar je prihajal mož domov pijan, je pretepal tudi ženo. Zato je jela razmišljati, kako bi se ga odkrižala in končno je sklenila ubiti ga. V ta namen je pregovorila sina, naj očeta ubije, kar je sin tudi storil.

Slepec popravlja ure

V Donjem Daruvaru živi 37 letni slepec Franjo Brabeč. Slep je že od otroških let. Starši so bili premožni in zato mu ni bilo treba skrbeti za vsakdanji kruh. Ukvarjal se je glasbo in popravljanjem ur. Starši so pa leta 1918 prodali hišo in denar naložili v banko, kjer je zdaj zamrznjen. Tako je bil sin prisiljen skrbeti ne samo zase, temveč tudi za svojega očeta in mater na stara leta. Čeprav je slep, popravlja ure in zasluži toliko, da se more družina skromno preživljati.

Po 20 letih je našel svojo mater

(Beograjski listi) obširno poročajo o žalostni življenjski zgodbi mladega natakarja A. Deskalovića iz Paneva. Njegov oče po rodu iz Vlasotincev je zdavnaj pred svetovno vojno prišel v Budimpešto, kjer je odprl zlatarsko delavnico in se oženil z neko svojo rojakinjo. Malo pred osvoboditvijo pa je oče umrl in iz Vla-

sotincev je prišel v Budimpešto njegov brat in tri njegove otročiče odvedel v domovino. Za nekaj časa je prišla v Vlasotince tudi njihova mati, a vajena velikomestnega življenja, ni vzdržala na vasi in se vrnila v Budimpešto, kjer se je drugič poročila. Pozneje so se stiki med družino povsem pretrgali in otroci so na svojo mater že skoro pozabili. Mlademu Aelksu, ki je zadnjič videl mater, ko je bil dve leti star, neprestano je iskal in poizvedoval. Po čudnem naključju je pred dnevi dognal, da živi njegova mati, ki se po drugem možu prav tako srbskemu rojaku piše Olga Milosavljevićeva, v njegovi neposredni bližini v Beogradu, s svojo hčerko iz drugega zakona ter se preživlja s šivanjem po meščankih hišah. Ko je sin zvedel za bivališče svoje matere, je postal izredno vesel a ta njegova radost ni bila brez dobrisne kaplje pelina. Ker živi v precej siromašnih razmerah, je rekel, da ne more k nji na obisk, dokler si ne kupi nove obleke.

Hud boj s steklom volkom

Iz Sjenice v Bosni poročajo, da imajo tamkajšnji prebivalci odkar je nastopil mrz, vedno več neprijetnosti z volkovi, ki jih lakota prižene v bližino človeških bivališč. Te dni je vas Crveni doživela sredi belega dne razburljiv dogodek s steklom volkom, ki se je priklatil iz gozdov in razsajal po vasi. Vskokogar, kogar je srečal, je napadel in ugriznil. Štiri kmete, ki so bili v tem času na cesti, je ogrizel. Vse je zbežalo v hiše. Nekaj pogumnih kmetov pa se je vendar oborožilo in odhitelo za volkom, ki je divjal proti koncu vasi, kjer je pasel čredo ovac pastir Ja-

kob Cuckak. Cuckak je opazil volka in na je z nožem v roki pohitel nasproti. Zverina se je zaletela vanj in ga podrla na tla. Cuckaku se je sicer posrečilo, da je porinil zverini nož v trebuh, toda kljub temu bi najbrže podlegel, če ne bi v tem prihiteli kmetje, ki so volka pobili. Vse štiri hudo ogrizene kmete in pastirja so prepeljali v Pasteurjev zavod v Novem Pazarju.

Proces proti 71 kmetom

Pred okrožnim sodiščem v Banja Luki se je začela razprava proti 71 kmetom iz prijedorskega okraja, ki so obtoženi zaradi krvavih dogodkov v Omarski. Na sodišče je prišlo poleg 71 obtoženih kmetov tudi 37 prič. Razprava bo trajala najmanj sedem dni. Obtožnica pripoveduje med drugim: Na sejem v Omarsko sta prišla tudi kmeta Jusuf Karalić in Gjorgije Radonić. Na sejmu sta se začela prepirati. V prepriro se meševali tudi drugi kmetje, nastala sta dva tabora, ki sta štela 500 do 600 kmetov. Od besed je prišlo do dejanj in v akcijo so stopili noži, puške, kamenje, koli in samokresi. Tolkli in pehali so se sem ter tja, tako da nihče ni vedel, koga je udaril. Na bojišču je obležalo 7 mrtvih. Orožniki so le z največjo težavo naredili red. Za to razpravo vlada po vsej Bosanski krajini veliko zanimanje.

Harakiri kmetice

Po več brezuspešnih samomorilskih poskusih si je 60-letna kmetica Magda Škrlić iz Graberja pri Petrinji, končala življenje na strašen način. Že nekaj let je bolehal na neki neozdravljivi bolezni, kar jo je tako potrla, da se je parkirar poskušala obesiti, enkrat za-

Peter Zgaga

KOLEDAR

Prelistal sem in pregledal Slovensko-Amerikanski Koledar, ki ga je “Glas Naroda” založil ter ga prodaja po 50 centov, ter moram reči, da je poln dobrega čtiva, zanimivih slik ter raznih podatkov, ki se jih bo sleherni s pridom poslužil.

Najboljši slovenski humorist Milčinski je v koledarju zastopan s precej dolgim in temeljitim opisom mokre trojice, ki je dospela po deloma prijetnih,

deloma težavnih doživljajih do prepričanja, da se da živeti tudi brez tistega, kar so smatrali za življenje neobhodno potrebno. Ob čitanju tega spisa mora najhujšega zakrknjenca posiliti smeh. Že vsaj jaz, ki se ne redkokdaj smejem, sem se go solz nasmejale.

V Koledarju dobite nadalje izčrpno razpravo, kako je tekom stoletij Avstrija rasla, pridobivala s pomočjo vojn, pogodb, ženitev in ropov kos za kosom, ter kako je slednjim istotako postopoma propadala, dokler ni ostal od nje neznamen delec z milijonskim mestom Dunajem, ki ga je naposled brez boja in brez prelivanja krvi Hitler pograbil.

V Koledarju je tudi popisano življenje človeka, ki je bil pred petindvajsetimi leti brezpomemben in nič obetajoč navaden vojak, katerega so le z nevoljo sprejeli v nemško armado, ker je bil rojen v Avstriji. In baš zaraditega se tudi ni višje povzpel kot za korporala. Danes je pa vrhovni poveljnik nemške armade, voditelj sedemdesetmilijonskega nemškega naroda ter predstavlja za evropski mir tako nevarnost, da sta mu Anglija in Francija napovedali vojno. Slehernega bo v Koledarju zanimal opis dogodkov tik pred evropsko vojno: Kako so vsi rotili Hitlerja, naj spravi meč v nožnico ter reši s tem Nemčijo in Evropo pred ponovitvijo katastrofe, ki so se od nje evropski narodi v četrto stoletja komaj nekoliko opomogli.

V BLAGI SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI
Ljubljene soproje in nepozabne mamic

ANE KOLENC,
katera se je prerano in za vedno od nas poslovila dne 9. januarja, 1939.

Pot življenja s trujem
Ti je bila zaraščena:
brilka, polna dela in trpljenja,
nikdar s cvetličami okrašena.

Draga žena in mati, spavaj mirno v tuj kanadski grudi do svidenja v rajskih vrtovih.

Zaljubljeni ostali:
Ludvik Kolenc, soprog.
Pauline, Annie, Mary, hčere.
Sudbury, Ont., Canada.

strupiti, pa so jo ljudje zmerom pravočasno rešili. Pred nekaj dnevi je spet popila večjo količino octove kisline, toda tudi to pot so jo rešili. Nato pa je Škrlićeva vzela velik kuhinjski nož in odšla v gozd. Tam si je prerezala trebuh v vsej širini. V strašnih mukah je izdihnila kmalu potem, ko so jo našli.

V NAJEM

se odda stanovanje 5 in 4 sob, svetlo, zračno in popolnoma prenovljeno. Najemnina \$20. Naslov 100 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y. Vprašajte Mr. Anthony Svet-a, 125 Montrose Ave., ali pa telefonirajte Mr. Kennedy, telefon: ESplanade 7-7549.

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno **VNAPREJ** plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebni časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za **IZBOLJŠANJE LISTA.**

FINCEM SLABA PREDE

Pod poveljstvom feldmaršala Mannerheima in generala Walleniusa nudijo Finci sijajen odpor v obrambi svoje dežele, svojih domov in svoje pravice — imeti vladno po volji pretežno večine finskega naroda. O tem ni nobenega dvoma in je povsem umevno, da skuša precejšnje število civiliziranih držav Finski na ta ali oni način pomagati.

Vse pa kaže, da se Finci ne bodo mogli dolgo ustavljati.

Stalin kliče proti njim na pomoč Adolfa Hitlerja. Ruski ministriški predsednik Molotov se je odpravil v Berlin, da doseže tam kaj dobrega za svojega gospodarja.

Nemčija že sedaj pomaga Rusiji z besedami in obljubami, dočim bodo dejanja v kratkem sledila. Z besedami svari zaveznike, naj ne pošiljajo Fincem vojaštva na pomoč ter naslavlja slična svara tudi na Švedsko in Norveško, češ, da bosta prekršili svojo nevtralnost, ako pomagata Finski.

Po vsem tem si zamore človek precej jasno predstavljati, kaj se bo zgodilo spomladi in poleti, če vojna že do takrat ne bo končana.

Zaradi zavezniških armad mora biti precej Hitlerjevega vojaštva na zapadni fronti. Z zapadne fronte pa zamore poslati Hitler proti Finski, Švedski in Norveški istotoliko vojakov kot bi jih poslali zavezniki tem državam na pomoč. Poleg tega pa lahko pošlje tudi Stalinu precejšnje število vojaških in tehničnih izvedencev, kajti Stalin ima dosti kanonfutra.

Če ne vlije Hitler nekaj nemških vojaških možgan v bolj šibko glavo ruskega vrhovnega poveljstva, se bo Finska težko obvarovala poraza.

Prihodnji bosta na vstvi Švedska in Norveška, in za slučaj zmage bo zahteval Hitler zase vso Skandinavijo.

Če vojna ne bo do spomladi končana, bo zadela skandinavске države ista usoda, kot je zadela Belgijo ob pričetku svetovne vojne leta 1914.

Zavezniki bodo imeli dovolj časa poslati na Finsko, Švedsko in Norveško dovolj topov, municije, letal in mogoče tudi vojakov, dočim se bo Rusija z nemško pomočjo tako ojačala, da bo brez posebnih težav zdrobila Mannerheimovo črto. Temu bo nedvomno sledilo upuščanje skandinavskih dežel. Finci, Švedi in Norvežani so napredni v vseh ozirih, pridni so in delavni; njihova zemlja je bogata, njihove vlade demokratične in so zaslužile priznanje vsega civiliziranega sveta.

Ako se vojskujoči se stranki sedaj pobotata, bosta obe na večjem dobičku kot pa zamogalec po dolgotrajni vojni.

Pred nekaj dnevi je rekel predsednik, da Amerika ne more biti vesela in zadovoljna, ko brodi Evropo po revščini in krvi. To je vsekakor res. Res je pa tudi, da bo ta dežela bolj vesela in bolj zadovoljna, če se ne bo vmešala v vojno.

In tudi to je res: Leta 1917 je posegla Amerika v vojno, da bi napravila konec vsem nadaljnjim vojnarn in da bi pripomogla demokraciji k zmagi. S svojo soudeležbo pa ni dosegla drugega kot pospešila sedanjo vojno v Evropi.

HITLERJEV DAR GENERALU FRANCU

MADRID, Španska, 7. januarja. — V Barcelono bo kmalu dospelo Hitlerjevo novoletno darilo generalu Francu: Mercedes avtomobil na 6 kolesih. Te vrste avtomobili so samo trije: enega rabi Hitler, drugega pa Mussolini.

Tepen zaradi HITLERJEVE slike

PARIZ, Francija, 6. jan. — Za tako sliko je vsak okvir dober.

Ko so navzoči opazili pri Tytis Hitlerjevo sliko, so ravalili nanj in ga pošteno pretepli. Vsak njegov izgovor je bil zaman. Smatrali so ga pač za prijatelja nemškega diktatorja. Tytis je vložil proti lastniku trgovine tožbo, pa pred francoskim sodiščem najbrž ne bo dosti opravił.

KNJIGE

Vodnikove Družbe
ZA LETO 1940

V zalogi imamo knjige Vodnikove Družbe za leto 1940. Kdor jih hoče naročiti, naj pošlje:

\$1.35

LETOŠNJA ZBIRKA VSEBUJE SLEDEČE KNJIGE:

NEZNANI STORILEC: Povest
Spisala LJUBA PRENNER

NEBO GORI: Povest
Spisal IVAN ALBREHT

O BOLEZNIH UŠESA, NOSA in GRLA
Spisal DR. JANKO HAFNER

VODNIKOVA PRATIKA ZA 1940
(4 KNJIGE)

KNJIGARNA “GLAS NARODA”
186 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.50
200 Dinar.	— — —	\$ 4.75
300 Dinar.	— — —	\$ 6.80
500 Dinar.	— — —	\$10.75
1000 Dinar.	— — —	\$21.—
2000 Dinar.	— — —	\$41.50

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zvere za darilno pošiljanje v Jugoslavijo začne predložene. Sedaj pa smo dobili nove zvere, po katerih je mogoče našim rojakom vstreliti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povzročena čena, ker so stroški za pošiljanje po tem postopku mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se nam in tim mero kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnil.

ZA NEJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE “CABLE ORDER”. — DOPLAČATI JE TREBA ŠE ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York

Skrajno zanimiv je v Koledarju življenjski našega človeka, kateri razpolaga s presenetljivo mero vztrajnosti, pridnosti in vsakovrstnih zmognosti. Naš stari znanec Ivan Bukovinski je tako, kot zna le on, opisal pot svojega življenja, ki jo je nastopil pred polstoletja v majni dolenski vasi in ki ga je po dolgih ovinkih slednjič privedla v novo domovino, kjer se v svojem prostem času peča s pisateljevanjem, pesnikovanjem, slikanjem, vezenjem, rezbarstvom, er neutrudno išče lepote.

V dokaz, da se naši rojaki vdejavajo tudi na političnem polju, nam je v Koledarju edinstven primer Martina Muhića, ki služi že tretji zaporedni županski termin v Forest City.

Kot vpliven politik in politični voditelj svojega okraja je imel že ponovno priložnost govoriti s predsednikom Rooseveltom in drugimi uglednimi političnimi mogotci. Slika v Koledarju ga kaže v družbi newyorskoga župana La Guardia.

Iz teh kratkih opomb je razvidno, da je Slovensko-Amerikanski Koledar zares zanimiv in da se ne bo nihče kesal, ki ga bo naročil.

Kratka Dnevna Zgodba

V DNEH PRIČAKOVANJA

Ded je postavil stare petrolejke z belim porcelanastim senčnikom na mizo. Roka se mu je pri tem tresla, a petrolejka je bila tudi teška. Mi otroci, smo jo morali prijeti oberoč, če smo jo hoteli dati na mizo. Saj smo se tako razveselili, da bo vendar že luč zagorela. Saj smo bili tako dolgo sedeli v temi in smo zrl, kako so črna, stara drevesa pred nizkim oknom sivela bolj in bolj, dokler niso popolnoma izginila. Toda ded je tako rad sedeval v temi, in petrolej in sveče so bile zares kar predrage. Ana, naša sestra, ki je že hodila v šolo, je imela še nekaj sveče. Šla je ponjo, tiho in nalahno, kakor je bila njena navada, jo je prižgala. Majhen, ozek in rumen plamenček se je povzpeli iz temine in je z milim sijem razsvetljeval sobo.

(Dedova senca se je mogočno naslonila v kot pri peči in roka mu je počivala na mizi. Otroci smo sedeli in smo gledali v mali, rumeni plamenček pred seboj. Zdalaj pa zljaj je kdo kaj zašepetal drugemu na uho, in tistemu se je nato zresnil obraz. Saj niso bile smešne tiste besede. Bog ve, da ne! Saj se nam je zdelo vse tako skrivnostno — temina, dedova senca in tišina. Zares, tišina, te nas je bila včasih tako strah! Stenska ura je enakomerno tiktakala, a včasih se je zazdelo, ko da ji je sapa pošla. In takrat nam je bilo, kakor da bi bila ura živo bitje, ki plašno priškrbuje utripanja svojega srca. Pridržali smo sapo in smo prisluhali, dokler ni v stafi uri na steni nekaj zdrknilo. Če je nato ura v sopihanju in grgranju bila svojo uru, smo se olajšano oddahnili. Hvala Bogu, ura še živi ni še umrla, smo si mislili. Spet so nam pogledi spolzeli k staremu očetu. A ta je tako rad sedeval v temi, mi pa tega nismo mogli razumeti. Naša svečka je začela plahutati, in počasi, prav počasi je postajal plamenček manjši in manjši, dokler ni čisto ugasnil. Ana je stisnila s prsti žareči ostank stenja, potem pa smo sedeli čisto v temi. O, kako hudo nam je bilo pri srecu, ko tuđi okon ni bilo več in so bili samo sivi obrisi. Tudi mačka, ki je bila doslej ležala pod klopijo pri peči in je zdaj laska se se prilezla k nam, nas ni utegnula potolažiti. Še prestrašili smo se je, ko se nam je motovila okrog nog.

Toda v temi smo imeli tudi svojo tolažbo. Stara soseda, ki je včasih, ko se je stemnilo in je po širnih travnikih polegla megla, prišla k nam v vas. Otroci smo ji rekli teta in veselega srca smo jo pozdravili, ko je v dve gubi sklonjena na stopala skozi vrata in nam je prijazno pokimala. Zmeraj se je vesela na isti stol, ki je bil pri oknu, in je gledala ven v temo, ko da bi nekoga pričakovala. Časih je nekaj rekla sama sebi, česar pa mi nismo razumeli. A nato je začela teta pripovedovati.

(Kadar se je pa njej sprožila beseda, takrat je očivil neki svet, ki smo v njem pozabili na vse drugo, celo na temo.

JANITOR

dobi službo v 3-nadstropni hiši. Brež kurjave. Zahtevajo se priporočila na naslov: Kennedy, 100 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y. Vprašajte pri Anthony Svet, 125 Montrose Ave., ali pa telefonirajte: Kennedy, 428 platanov (3x)

Zdelo se je, ko da bi starka predla povesti iz megle. Časih seveda, pa je teta govorila take čudne besede. Teta je spet in spet nekaj plašno izpraševala, in ded je po svojem mirnem načinu odgovarjal, kar je teti očividno dobro delo. Zgodilo se je tudi, da je teta sredi svojih prekrasnih povesti prenehala in je vsa v molk pogledljena strmela skozi okno. Otroci smo odprtili ust čakali. Kaj se je nato zgodilo z začarano kravo? A teta je molčala. Vase pogreznjena je sedela pri oknu in je zrla v noč. Šele ko je začel govoriti ded — in to je trajalo tako dolgo — se je starka spet streznila. Bilo je, ko da bi se bila zbudila. Zmeraj je nato vprašala, kaj da naj nam pripoveduje.

"Teta, teta, kaj se je zgodilo s kravo potem?" smo vsi ko iz enih ust vzdiknili. In dobra stara teta je predla svoje niti dalje; bilo je ko da zunaj iz megle vstajajo njene postave in da je izginil ves resnični svet. Večkrat niti opazili nismo, da je ded prižgal petrolejko.

Nekoč, bilo je nekega večera in v adventu, je teta spet začela pripovedovati eno svojih povesti. Preden je odšla od nas, je pristopila k meni in me je pobožala po lasih:

"Kaj ne, fant, da ti ne boš odšel z doma?" mi je rekla. Nisem razumel pomena teh besed. A teta ni bilo nič več k nam; čez nekaj dni nato je umrla.

Čez leta, jaz nisem slušal te te in sem bil odšel v svet, sem se vrnil v vas, kjer sem bil preživel svoja otroška leta. Na pokopališču sem šel na dedov grob in pokazali so mi tudi, kje je grob tete.

25 MILIJONOV LET STARE KOSTI

Ameriški naravoslovni muzej v New Yorku ima edinstven primerek orjaka sesavca, ki se zares spominja boljših časov. Živel je namreč po sodbi strokovnjakov približno pred 25 milijoni leti in dobil je ime baluhterim. Dr. Walter Gregory sta se lotila dela, da bi rekonstruirala okostnjak orjaškega sesavca. Kako težka je bila ta naloga priča dejstvo, da sta morala pregledati in razvrstiti 200 kosti in jih zložiti tako, da je nastal cel okostnjak ogromne živali. Orjaški sesavec velja za sorodnika nosoroga, toda roga ni nikoli imel. Živel je v Aziji v časih, ko je bila puščava Gobi — zdaj pušča krajina brez vode — še krasno ozemlje z mnogimi gozdovi, rekami in jezeri.

(Baluhterim je bil takrat največja žival na svetu, mnogo večja od žirafe. Tehtal je približno toliko, kakor dva orjaška slona. Orogmno telo so nosile noge, podobne slonovim, visoke tako, da je mogel med njimi stati dva metra visok človek. Žival ni imela hobotin kakor slon, niti roga, le iz čeljusti sta ji molela dva orjaška okla, s katerima je lomila šibkejšo drevo. Ime baluhterim izvira od imena indijske pokrajine kjer so našli kosti tega orjaka. Vseh kosti ni bilo, toda po mnenju učenjakov jih je bilo mogoče dopolniti umetno. Tako so po dolgem prizadevanju sestavili okostnjak sesavca, ki spada po svojih velikosti in starosti kot naša v Ameriko, saj ima dva rekorda,

"Zmeraj je čakala sina, ki je bil odšel v svet," mi je dejal spremljevalec, "pa ga ni dočkala."

(Ko sem šel skozi vas, sem moral iti tudi mimo dedove hiše, kjer so bivali zdaj tuji ljudje. Iznad travnikov so se dvigale bele megle, in odvihal sem si ovrtnik suknje, ker me je začelo mrziti.

Listnica uredništva.

H. S., St. Louis, Mo. — Po našem mnenju nimate nikakega zadržka, da ne bi mogli prositi za državljski papir. Predno pa Vam moremo prav svetovati, nam sporočite, ako ste poročeni, koliko časa in ako imate kaj otrok, ki so bili rojeni v Ameriki. Glede Vaše prijateljice nam morate tudi sporočiti, koliko časa je že poročena in če ima kaj otrok. Ker je bila rojena v Združenih državah, je še vedno ameriška državljanica, ako se na kak način in državljanstvu opovedala.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES ozirnoma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Finski vojskovodje

(Oči vsega sveta so te dni uprte v dva moža, ki držita v rokah vojaško usodo finske ljudovlade proti sovjetski nadoči. Prvi od teh dveh mož je maršal Mannerheim, ki je bil lani 28. novembra imenovan za vrhovnega poveljnika finske armade. Karel von Mannerheim ima zdaj dva in sedemdeset let. Izšel je iz šole ruske vojske pod carskim režimom. Ko mu je bilo 14 let, je stopil v kadetnico, katero je leta 1889 zapustil v činu poročnika. Udeležil se je rusko-japonske vojne, pa je bil poveljnik neke konjeniške brigade v Varšavi, pozneje pa je vodil ruski oddelek na rusko-rumunski meji.

Ko je v Rusiji izbruhnila revolucija, je odšel na Finsko in je leta 1918 prevzel tamkaj osnovani vojaški odbor. Organiziral je bele proti rdečim ter skupno z nemškimi generalom von der Goltzem, ki se je z nemškimi četami izkrcal v Hangoju, vodil bitko pri Lah-tiju in Tammerforsu. To je bila bitka, ki je soodločila svobodo Finske. Finci si takrat niso mogli sami pomagati, zato je tedanji prezident Swinhuf-vud poklical na pomoč Nemce. Z njihovo pomočjo so res zmaga-li, toda nemški vpliv na Finskem je zavoljo tega tako narasel, da je Mannerheim odločil vojaško poveljstvo. Umaknil se je v zasebno življenje. Ko se je leta 1933 začel mednarodni položaj poslabševati, se ga je vlada v Helsinkih zopet spomnila in ga imenovala za maršala.

Šel finskega generalnega štaba Karel Lenart von Oesch je za celo četrt stoletja mlajši od Mannerheima. Oesch je švicarskega pokolenja, njegov oče je bil tovarničar v Vibor-

gu. Kmalu je zaslovel kot botanik. Kakor mnogo mladih Fincev, se je tudi Oesch pri-glasil v vojsko, ko je videl, da je na tehtnici usoda Finske. Toda zgodil se je čudež: ko je bila vojna končana, se ni vrnil k svoji botaniki, temveč je ostal pri vojakih. Šel je v Francijo, obiskoval tam vojaško akademijo, bil imenovan za poveljnika garnizije v Viborgu, postal kimalu vodja šole za generalštabne oficirje in l. 1930 mu je bilo izročeno vodstvo finskega generalnega štaba. Skupno z Mannerheimom sta preuredila in modernizirala finko vojsko. Zdal velja vse njuno znanje in prizadevanje vojaški obrambi Finske.

MED MAGINOTOM IN SIEGFRIEDOM

(Francoski tehnik "Choc", ki velja za resen in dobro poučen list, pripoveduje sledečo idilično zgodbo iz "bojev" na francosko-nemški meji.

(Med Maginotovo črto, tik ob levem francoskem bregu Rena je delal neke noči oddelek francoskih pionirjev. Može so seveda v popolni temi, kopači jarek.

(Nenadno se je na nasprotni nemški strani zasvetil žaromet in trak svetlobe se je naperil na francoske pionirje. Vojaki so odvrgli orožje in se skрили. Čez trenutek je svetloba ugasnila, pionirji so odšli na delo, in spet se je zasvetil žaromet. Spet so se Francozi, kakor eni mož vrgli na tla. To se je ponovilo nekolikokrat, tako da je pionirjem postala stvar končno že preumna.

Svoje delo morajo dovršiti, v ostalem pa gre to delo v svet-

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

Knjigarna Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami

lobi bolje izpod rok. Tako so ga nadaljevali celo uro v svitu žarometa. Nič jih ni pri tem motilo. Toda nenadno je žaromet spet ugasnil. Razočaran da bi moral sedaj nadaljevati delo v temi, je eden izmed Francozov zaokrožil roke pred usta in zaklical na ono stran na ves glas: "Lumiere!" (luč). Z druge strani pa je prišel čez trenutek odgovor v nemškini: "Trenutek. V bateriji imamo pokvaro, vrnemo pa se takoj."

ANEKDOTA.

Profesor Zdravko Sušec je bil prav po profesorsko pozabljiv in razmišljen. Nekoč je šel iz pisarne domov. Med potjo je vratarju naročil, naj telefonira

njegovemu slugi, da bo v pisarni poiskal neko pismo in ga izročil vratarju, h kateremu bo prišel pismo nekdo iskat. Sluga je po profesorjevi pisarni iskal pismo, pa ga ni mogel najti. Zato je telefoniral profesorju, naj natančno pove, kje pismo je. Profesor mu odgovori, da je pismo naslovljeno na F. S. in da leži pregrnjeno na mizi, in sicer čisto na vrhu. Sluga je spet začel iskati pa ni ničesar našel. Šel je zopet k telefonu in povedal profesorju, da pisma ni nikjer. Tedaj mu reče profesor: "Je že dobro, bom pa jutri prišel bolj zgodaj v pisarno in napisal pismo ker se sedaj spomnim, da ga še nisem napisal."

Poučni spisi

- AIN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran! Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.
- AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00
- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
- BURSKA VOJSKA. 96 strani. Cena 40c
- BODOČI DEŽAVLJANI naj naroč! knjižico — "How to become a citizen of the United States".
V tej knjižki so vsa poljanila in zakonit za naseljenec. Cena 35c.
- BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBEŠTVA ZA BREZPOSELNE. 76 strani. Cena 35c.
- DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan čeliki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo sicheremu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.
- DO ORHIDA DO BITOLJA. 122 strani.
Zanimiv potopis o slikami šteta krajev naše stare domovine, ki so Slovencev le malo smani. Cena 70c.
- GOVEDOREJA. Spisal R. Jagvar. 143 strani. 8 slikam. Cena \$1.25
- IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.
Poljudni spis o naravoslovju in svobodnanstvu. Cena 50c.
- KOKOSKREJA. Sestavil Valentin Rastinger, 64 strani. Cena trdoves 50 Broš. 35
- KRATKA SRBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 93 strani. Cena 30c.
- KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
- KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.
Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. Cena 75c.
- LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c
- MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Cermet. 8 slikam. 190 stran!
Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti. Cena \$1.25
- MLEKARSTVO. Spisal Anton Ferc. 8 slikam. 168 strani.
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00
- NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani.
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu. Njegove žage in navade. Cena 40c.
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.
- OBRATNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez...
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnicearstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50
- ODKRITJE AMERIKE, spisal M. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mekko ves
Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- FRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str...
Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
Spisal dr. F. Veber. 341 strani.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črami sodobne filozofije. Cena 70c.
- RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.
V knjižki so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svovelvratne ruske struje. Cena \$1.50
- SPOMINI. (Spisal: Jože Lavtičar.) 243 strani.
V tej knjižki očuja naš znan potopisec župnik Lavtičar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50
- SPLOŠNI PODUK, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VETOVE. Cena broš. Cena 50c.
- SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena 90c.
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.
- UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.
- UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.
- VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.
Zbirka zanimivih in kratkočasulih spretnosti; burke in šaljni poskusi; vedeževalna tabela; punktranje; zastavice. Cena \$1.45
- VODNIKI IN PREROKI. 128 strani.
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moč, ki so s svojim delom privedli slovenski narod in uspešnega v svobodo. Cena 60c.
- ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani.
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike saporoskih koskov. Cena 50c.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
- VERNE DUŠE V VICAR
Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra. Vse iz našega kmetijskega življenja.
- VOLK SPOKORNINE (spisal Franc Molke; s slikami) Cena \$1.00
Trda vez.....1.25
- ZADNI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA

Najpopolnejša iz daja, 728 strani. \$5.00

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Vaski Apostol

Spisal L. GANGHOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

26

"Toda," je segel Peer v besedo, "čemu ni Bog, ki je vendar vsemogočen, usvaril samo dobrih ljudi?"

"To ga moraš pa sam vprašati, kajti meni ni povedal," je odvrnil gospod Felicijan in se zagledal v strop. "Vem le toliko, da rad odpuša. In vendar, da se da za dobroto več opraviti kot pa z zmerjanjem. Kdor pozna ljudi, mora povštevati njihovo prismojenost, pa gre. Če ti stopi sosed na kurje oko ni treba takoj zakricati. Bolje je, če mu rečeš: 'Boter, presneto imate dobro podkovane čevlje!' Boš videl, ko ti bo prihodnjič stopil, se ne bo tako dolgo zadržal. In vsi, Peter, bolje je, ne razburjati ljudi. S silo jih ni mogoče spreobrniti. Z govorjenjem pa se sploh nič ne opravi. Še bolj debeli postajajo za ušesi."

"Toda," je prekinil Peter župnika, "povedati jim pa vseeno treba."

"O pravem času, ja, in na pravem mestu. Ne pa v gostilni pri kartah in žganju, ne v planšarski koči in ne v drvarski bajti, ko evro jajca za večerjo. Najmanj pa takrat, ko imajo zamašek v ušesih. Zato, bodi pameten, Peter, in ne pravi mi uslugo. Ne pridiguj jim več! Saj vem, da dobro misliš, toda vidi, da vse skupaj nič ne pomaga, Petriček. Daj mi roko, da ne boš več."

Peter je prestrašen umaknil roko.

"Ne, ne, gospod župnik, moja dolžnost je ob potrebi reči kakšno besedo. Saj mi ni sveti apostol zastoj posodil svojega imena. In v cerkvi sem prišel na svet in ljubi Bog je moj gospodar. Jaz sem njegov služabnik."

"In mi škoduješ s svojim delom, a?"

"Škodujem?" je hotel reči Peter, toda beseda mu ni šla z jezika. Gibal je z ustnicami in zmedeno gledal.

"Saj si vendar opazil, Peter, da se ti ljudje samo smejejo. Ali ne?"

"Seveda se mi. Vse dobro naleti na zapreko."

"In meni povzročiš težave. Ko sem prej faranom kaj pripovedoval s prižnice, me je še ta ali oni poslušal in je včasih kaj zalogo. In sedaj? Kakor hitro omenim, 'krščansko ljubezen', se tebe spominijo, se spogledajo in začno režati. Baš prej je rekla moja Katarina in je prav povedala: 'Tistega, kar spada v cerkev, ne kaže raznašati po cestah in ostarjih.' Svojo vrednost izgubi, pa naj je še tako dobro mišljeno in zasnovano. Zato mi obljubi, Peter, da boš dal mir."

Peter je sklonil glavo, da se mu je hrbet še bolj usločil.

"Gospod župnik, ne zamerite mi, toda," — odločno je odkimal — "toda če pogledam Nano in Elizabeto..."

"Saj sem ti obljubil, da bom govoril za Limarico. Prihodnjo nedeljo."

Vrata so se odprla in vstopila je Katarina, kot da bi zunanaj pričakovala baš tega trenutka.

"Prečastiti, čas je za večernico. Obujte si škornje."

"Da, da, je že dobro."

Župnik je zamahnil z roko, toda Katarina je obstala kakor ukovana.

Peter je pogledal kuharico, pogledal je župnika in vstal. Težko hropeč si je popravil lase s čela in rekel počasi:

"No, zamojdel, pa naj bo. Pa nekoliko počakajmo. Nocoj moram tako ali tako v goro in me ves teden ne bo. Bomo videli, kako bo drugo nedeljo." Proseče je pogledal župnika.

"Toda kar ste mi obljubili, gospod župnik..."

"Kar sem rekel, sem rekel."

"Prečastiti," je segla Katarina župniku v besedo "mudi se." Z obema rokama je pahnila Petra proti vratom. "Le pojdi, gospod župnik bo še večernico zamudil."

Za opotekajočim se epistolom je zaprla vrata.

Gospod Felicijan je sklek spalni plašč in se začel obuvati. "Ni sem slišal zvoniti k večernici," je dejal in pogledal na uro. Začudil se je.

"Toda Katarina, imam še celo uro časa."

"Vem, pa sem vas hotela rešiti tega norca. Mogoče bi mi še kaj obljubili, česar bi ne mogli izpolniti."

Prečastiti, držec v desnici uro, v levici pa škornje, se je vzravnal. Globoke gube so se mu pojavile na čelu.

"Katarina, že najmanj stokrat sem ti rekel, nikar se ne vtičaj v moje zadeve. Tega ne trpim."

"Saj se ne vtičam," je odvrnila kuharica mirno. "Pač pa le za župnišče skrbim. In zato vam resno rečem, prečastiti: Zaradi Limarice se vam ni treba spuščati v kakšne neprijetnosti. Pustite ljudi, naj govore, kaj hočejo. Saj bi se zadušili, če bi ne imeli ničesar govoriti."

"Katarina, rečem ti..."

"Nikar se ne mešajte v to stvar. Saj poznate fante v vasi."

"Katarina," župnikov glas je postal čeda je bolj razburjen.

"Pametni bodite in pomislite, kako je bilo pred petimi leti, ko je umrla stara Mahulja. Ponoči so ljudje porezali vse mlade slive v našem sadovnjaku."

"Slive! Slive! Kot bi ne bilo na svetu nobene važnejše stvari!"

Gospod Felicijan je vrgl škornje ob tla.

"Zdaj že mlade rastejo!"

"Da, toda sadu ne bova midva dočakala."

"Če ne midva, ga bo dočakal moj naslednik."

"Pa kaj boste imeli vi od tega?"

Gospod Felicijan je zapretel s kazalcem.

"Katarina, sedaj je pa dovolj!"

"Povedala sem, kar mi je bilo na srcu. Zdaj pa še četrtnice posedite in se pomirite. Jaz vam bom pa še kave skuhalo."

Ko je Katarina zaprla vrata za seboj, je sunil gospod Felicijan s pestjo v zrak.

"Zdaj pa še prav posebno! Zdaj se bom pa res zavzel za svojo ženico. Ja, zdaj se bom!"

V veži je gospodična Katarina debelo pogledala, opazivši Petra, ki je razdiral podrt stol.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Yileluostarij

[Kakih 1500 kilometrov severno od finske prestolnice Helsinkov, ondi, kjer se izteka reka Petsamo v fjord Pet-samo je Yileluostarij, najsevernejši samostan sveta. Tu da si 40 km južno od Ledenege morja, je zaradi bližine Zalivskega toka še rastlinstvo, kakršnega človek ne bi pričakoval na takem severu.

[Petsamo je ozek finski koridor, ki vodi k Lednemu morju. Z divjih višav je videti daleč proti vzhodu v neskončno samoto, preko osamelih gor Rusije. Sinji vrhovi na zahodu so že norveški. Proti severu ti sega pogled daleč preko fjorda, čigar skalnato, obrobno gorovje stopa v dalj in za njim ti odpira pogled na Ledeno morje. Kar dva meseca sije v poletju sonce neprestano, in šele v avgustu pada bolj in bolj pod obzorje. Pozimi se pridruži tišini gozdov in samotnih jezerom, skrivnostnim daljavam zahrbtelnih barij; večnemu šumljanju brzečih rek in veletokov, še črna noč, in samo opoldne se za spoznanje po sveti zasnežena priroda, v komaj nadaljnemu polurnaku.

[Poleti pa se po širnih travnikih jileluostarijskih zemljišč pasejo črede belega, značilno finskega goveda. In v hlevih pa ki so zaradi varnosti spričo mraza postavljeni prav tik pod gorskimi slameni, nemirno topota več ko ducat konj.

[Do Ouluja, mesta ob Botniškem zalivu, smo se pripeljali z brzovlakom. Odtod pa se peljemo dalje s finskim vlakom, ki mu je lokomotiva zakurjena z drvmi, do Kenlja, dalje ob reki Keni do Rovaniemija. To je poslednja finska postaja na severu. Tri kilometre dalje proti severu je bela tabla na avtomobilski cesti z napisom: "Severni tečajnik." Tu izstopajo poslednji potniki — ameriški turisti, Finci z juga, Angleži.

[Tu se začneja Laponska. Kdor nima sam svojega vozila, vstopi v Rovaniemiju v omnibus in si vzame vozovnico do Ledenege morja. Ozka Lednomorska cesta je dolga 530 km in drži naravnost, kar naravnost na sever. Poslednje večje naselje je Sodankijle. Tu si nakupiš še "odpuskov" ki so: finska bodala, laponske

avbice, ročna dela, filmi in razglednice z več ali manj posređenimi posnetki severnega sija. Laponec v evropskih hlačah in laponskem suknjiču prodaja rogovje severnih jelenov in se rad postavi na pozor, če ga hoče kak Američan fotografirati.

[Zmeraj bolj proti severu se peljemo. Zmeraj je manj vasi — večji del sta le po ena ali dve hiši. Večkrat obstane omnibus pred kakim finskim gostiščem, kjer si morejo potniki pri belo pogrnjenih mizah za nekaj novičev privezati dušo.

[Na višavah Kaunispeaja ni skoraj nič rastlinstva. Odtod je na daleč okoli pogled na neskončne tundre visoke planote. V dolinah se kakor bel trak vije cesta, ki je tu in tam z ograjo zavarovana spričo snežnih zametov.

[Še le na bregovih obsežnega jezera Inarija so spet gozdovi, jezera in barja. Tu je spet več vasi. V Ipalu prenočimo v hotelu turistovskega društva kjer smo po finski šegi še prav tako matančno in čedno postreženi kakor v Helsinkih.

[Drugo jutro nadaljujemo pot. Spotoma stopi kak Laponec in se pelje nekaj časa z nami. Zdaj pa zdaj steče kak severni jelen čez cesto. Za hip zagledaš z ozkega lesenega mostu naglo deročo reko, na kateri plava nešteto hlodov na sever k Lednemu morju, kjer ji libodo kje obtesali in naložili na ladje.

[V Sahmijevirju smo. Tu se odcepi cesta k fjordu Petsamo; na severozahod pa vodi cesta v norveško pristanišče Kirkenes.

[Pri Yileluostariju izstopimo in se poš podamo k samotnemu samostanu.

[Kakih 30 ruskih menihov še biva tu v lesenih hišah, ki so daleč naokoli raztresene. Molče in s trudom pridobivajo iz tal prehrano in lovijo ribe v deročji reki Petsamo, ki teče tik naselja. Menihi so bradate, temne postave, kot iz romanov Dostojevskega. Samostan je duhovno središče za nekaj stotin Laponcev, ki živijo v malostevilnih, jako raztresenih hišah. V Petsamu skoraj ni potujočih Laponcev, le zahodno

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V ITALIJO

\$ 6.00	Lir	100
11.85	"	200
17.50	"	300
28.00	"	500
56.00	"	1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE "PREMEMBI GORI ALI DOLI"

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST. NEW YORK

od jezera in pa v norveški Laponski so še nontadi. Menihi, ki so iz Rusije za zmeraj izločeni, bodo pač tu doživeli tudi smrt, ne da bi imeli kaj upanja da bo kaj naraščaja za njimi.

Bradat star menih nam pokaže kapelo, ki je skrbno negovana in je še preostanek nekdanjih lepih časov. Čudno vpliva na človeka ta tihi, mali prostor daleč na severu, od vrha do tal so pokrite stene s pozlačeniimi ikonami. Z drobci svoje finšine smo se skušali z menihom pogovarjati, a on je znal le rusko in pa laponsko narečje, ki je finšini sorodno. Nato smo se odpravili ob reki navzdol in smo nekaj dni preživeli v šotorih v tej tuji, daljnji, severni divjini.

GERTRUDE TEMPLE O SVOJI HČERI.

[Mati male Shirley Temple je oni dan odgovarjala novinarjem na nekatera vprašanja o svoji hčerki, ki igra veliko vlogo v ameriškem filmu.

[Moja hči nastopa v filmu, ker jo to veseli. Nastopala bo, dokler bo sama hotela in dokler se bo občinstvo navduševalo za njo. Kam gre denar ki ga zasluži? Vse denar je njen. Naložili smo ga v vrednostne papirje in zemljišča. Niti sama ne bo smela razpolagati z vsem svojim premoženjem, ko doraste ker je takonaloženo. Tako bo obvarovana nevarnosti, da bi razmetavala denar ali da bi prišla v roke slenarjem.

[Kaj bo z njo če ne bo mogla več nastopati v filmu? Nihče je ne bo silil, da bi ostala pri filmu. Naj postane umetnica, plesalka ali policijska uradnica, lahko se p atudi odloči za gospodinjstvo, ki je vsem zadovoljni. Ali je Shirley vzoren otrok? Morali smo že poslušati mnogo mnenj. Eni pravijo, da je čisto izreden pojav, drugi so mnenja, da je malone genialna, tretji pa zopet trdijo, da je navaden pohabljenec od narave ali prtilnikavec. Vsa ta mnenja me samo jeze. Na moji hčerki ni po mojem mnenju nič genialnega. Prebrisanje dekletke je, toda prav nič bolj od drugih otrok njenih let.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

OD VSEPOVSOD

IZMIŠLJENA SENZACIJA.

Vsaj v naših dneh kolporterjen ni težko izklicevati kakšno posebno senzacijo v dnevnem tisku, ki naj bi priprognogla, da bi šli v isti iz njihovih rok v prodajo. Vendar so dnevi, ko posebnih senzacij ni, in tu si mora spreten kolporter na ta ali oni način pomagati, gotovo pa ne tako, kakor je poskusil 23-letni praški kolporter Franc Zeleny, ki je že pred devetimi meseci nekoga dne, ko ni bilo posebnih senzacij, dosegel prav lepo prodajo s tem, da si je senzacija enostavno izmislil s klicem: "Nemčija zesele Madžarsko in Bolgarsko."

Vse je hotelo seveda zvedeti, na kakšen način se to dogaja in preden so kupci ugotovili, da jih je mladi moč potegnjal za nos, je ta svojo izgro ponavljal že v drugi ulici. Nekaterim pa vendarle ni prišlo, da bi jih na takšen način goljufal, zasledovali so ga in so ga izročili policiji. Zeleny je prišel pred sodnika šele sedaj. Državni tožilec je zahteval, naj ga kaznujejo zavoljo razširjanja neresničnih vesti. Obtoženec se je zagovarjal, da ni mislil nič slabega, hotel je samo prodati čim več izvodov. Obsodili so ga na dva tedna ječe in 100 kron globe.

ČE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je zapustil dr. Siegmund Freud, ki je umrl letos v Londonu, okoli pet milijonov din gotovine. Knjižnico pa je podarovala njegova hči Ana, ki mu je zadnja leta pomagala pri delu;

da znašajo stroški za mobilizacijo holandske vojske do sledje že nad dvesto milijonov holandskih goldinarjev;

da so pri zdajnjem ljudskem štetju v Rumuniji našli nad tisoč oseb, ki so preokarčile stoto leto starosti;

da je ameriški senator Landon sestavil odbor, ki ima nalogo proučiti vprašanje vračila dolgov evropskih držav Ameriki;

da so na belgijsko-holandski meji odkrili tajinstven predor, zaradi katerega so odredile vojaške oblasti obširno preiskavo;

da je umrl kitajski maršal Upejfu, ki je imel velik vpliv na severu Kitajske. Upejfu je vedno odklanjal vlado sprave, na čelo katere ga je hotela postaviti Japonska.

POMOČ NA NEPRAVEM MESTU.

Zdravnik in filozof Haas Klinkel pripoveduje v svoji novi knjigi zgodbo o nekem prijatelju živali, ki ga je neki svilorejec povabil k sebi. Rejce je gosta povedel k zabojent, v katerih so se gosenice bubile in mu je pokazal, kokon, iz katerega je hotel neki metulj baš z največjim naporom svojih sil na prosto. Prijatelj živali se je metulj zasmilil. Vzel je iglo in pomagal nastajajočemu metulju iz svilenega plašča. Zmagoslavno je pogledal rejca ki je pa dejal brezčutno:

"Hoteli ste živali pomagati in ste jo brčkone uničili. Bojev in muk, ko si krči pot na prosto, potrebuje, kajti baš to mu daje moč, da lahko razvije krila."

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE PRI IZPITIH.

V Ameriki imajo ugodne načine za izpite. V kolegiju Russella Sage-a pismenemu izpitu ne pripisujejo posebne važnosti, a pred izpitno komisijo izpitniku tudi ni brezpogojno treba priti. Važnost polagajo na to, da učenci angleščino dobro obvladajo in da bi njih izgovorjvo lahko mirno ocenili, morajo učenci med letom od-

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

- Belgrajski Eisler (Vitoj Jelenc)
- Burška Vojska
- Cvetke (H. Majar)
- Dedeč je pravil (Julij Slapšak)
- Devica Orleanska
- Dve silki (Ksaver Meško)
- Duhovni boj (Lovrenc Szupol)
- Fra Diavolo
- Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
- Korejska Brata, črtica iz misljonov v Koreji (Josef Spillman)
- Mesija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povesti iz Laladino (Ksavor Meško)
- Maron, krščanski deček z Libanona
- Ob 50-letnici dr. Janeza Ev. Kreka
- Pariški Zlatar
- Patria, Povest iz irske Junaške dobe (H. Federer)
- Faberki iz Roza (Ivan Albrecht)
- Popotniki, novele in črtice (Milan Pagelj)
- Požigalec (H. Majar)
- Pravljice (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
- Povesti in Silke (Ksaver Meško)
- Ptice Selivke (Tagore)
- Praški Judek (Josip Volec)
- Praprečanovo Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
- Preganjanje Indijanskih misljonarjev (Josef Spillman)
- Rdeča in bela vrtina (Anton Huonder)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisi Kristofa Šmida
- Študent naj bo (S. Finžgar)
- Sunčski invalidi (S. Košutnik)
- Sveta Notburza
- Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
- Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojnik ali Poganstvo in krst (Josip Ogrinec)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
- Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od ležanja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET NEW YORK

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

PRI IZPITIH.

govarjati na zastavljena vprašanja v gramofonske plošče. Končni izpit obstoji potem v tem, da si dajo profesorji predvajati vse plošče in izrečejo nato svojo sodbo. Medtem ko sklepajo o kandidatovih uspehih, se celo leto, opravlja kandidat lahko, mirno svoje zasebne posle,